Dub E
- obvod kmene 489 cm
- stáří 300-400 let

Dub F
- obvod kmene 540 cm
- stáří 300-400 let

Dub G
- obvod kmene 467 cm
- stáří 300-400 let

obvod kmene (cm)	celková výška (m)	koruna š/v(m)	datum měření	věk (let)
A) 560	26	10-15/19	9.10.1997	300-400
B) 482	27	22/24	9.10.1997	300-400
C) 707	21	13-23/14	9.10.1997	300-400
D) 520	25	25/20	9.10.1997	300-400
E) 489	24	22/22	9.10.1997	300-400
F) 540	24	21/23	9.10.1997	300-400
G) 467	28	18/25	9.10.1997	300-400

Důvod ochrany:
Důvodem vyhlášení a ochrany skupiny je mohutný vzrůst stromů, věk a estetická hodnota.

Kde stromy najdete - popis místa:
Stromy hledejte na hrázi Boreckého rybníka v samostatné osadě obce Košice, která se nazývá Borek a nachází se cca 3 km severně od Košic. Ke stromům je možné se dostat z Košic komunikací vedoucí na Borek. Na křižovatce před osadou Borek odbočíte vpravo (na Dlouhou Lhotu), projedete zástavbou na konec obce - až tam, kde po pravé straně končí zástavba. Vlevo od tohoto místa se na okraji lesa nachází začátek skupiny 7 Boreckých dubů (výchozí bod). Od tohoto výchozího bodu směrem ke hrázi Boreckého rybníka jsou stromy v uvedené tabulce pro přehlednost označeny písmeny A až G, takže dub A se nachází nejblíže výchozímu bodu.

Dub C) O tomto stromu se zmiňuje prof. Hnízdo ve své publikaci Přírodní krásy Táborska z roku kolem 1950: "Leč nejsou to jen lípy, které zdobí náš kraj. Řadu prastarých, pozoruhodných jihočeských dubů, porůznu, hlavně však na hrázích četných rybníků stojících čestně doplňuje i stařešina Táborska mohutný dub letní - Quercus robur L., rostoucí za bývalou panskou hajnicí poblíže Boreckého rybníka v osadě Borku za Strkovem. Je to po vlásenických lípách nejmohutnější listnáč kraje, má u země 9,5 m a v prsní výši 6,15 m v objemu. Škoda jen, že koruna, tvořená dvěma mocnými rameny, byla stářím a ničivými silami přírodních živlů o jedno ochuzena. Stáří boreckého obra, asi 18 m vysokého se odhaduje na 400 - 500 let." • Ke zmínce je dobré dodat, že za 50 let strom "přibral v pase" téměř 1 metr (92 cm). Odhady stáří stromů se obecně různí, podle střízlivých odhadů je tento strom starý 300 - 400 let. Ulomené rameno je dobře patrné i ze současných fotografií stromu. • Ve Stochově, městě nedaleko Nového Strašecí u Prahy roste dub, před nímž je na tabulce napsáno: "Tenhle dub byl zasazen r. 903 sv. Ludmilou při narození sv. Václava ve hradě, který tu kdysi stával. Dub má 8,5 metrů v obvodu". Je to slavný Svatováclavský dub, památný dub knížete Václava. • O jednom z nejslavnějších památných stromů - Dubu "Oldřichu" v Peruci, psali již staří kronikáři, ale i současní autoři - např. Miroslav Horníček nebo František Nepil. Na svém plátně ho zachytil i malíř Ženíšek. Obvod kmene tohoto dubu pojmenovaném po knížeti a budoucím českém králi je přes 7 m. • Když srovnáme obvod kmene Boreckého dubu (7,07 m), se zmíněným údajně tisíciletým stromem (8,5 m) nebo jedním z nejslavnějších památných stromů (přes 7 m), vidíme, že rozdíl 1,5 m není zase tak velikým rozdílem. Možná toto srovnání v někom vzbudí ještě větší úctu a shovívavost k dubu a již nebude vadit, že je jeho koruna tvořena pouze jedním ramenem, že prostě není tak stromově krásný. V tu chvíli tento zřejmý handicap přestává být handicapem a stává se naopak jeho zvláštností.

Dub D) Zejména v zimním období můžeme u tohoto stromu obdivovat neobvyklou architekturu koruny se zajímavě tvarovanými jakoby pokroucenými větvemi.

Dub E) Strom upoutá pozornost svými mohutnými kořenovými náběhy a bohatě větvenou korunou.

Dub F) Strom má otevřenou dutinu ve kmeni, což posiluje představu o starém památném stromu.

Ošetření: Duby A, B,C - U těchto stromů na podzim roku 2001 a na jaře 2002 společnost Lesy ČR s.p. zajistila provedení odborného ošetření. Z korun bylo odstraněno velké množství suchých větví a pahýlů. Z okolí byl odstraněn nálet, který nejvíce stromům stínil nebo bránil ve výhledu na ně. Tím došlo k vyniknutí ošetřených stromů a celkovému zprůhlednění prostoru. U dubu A byla nad dutinou v horní části kmene zhotovena stříška proti zatékání dešťové vody.
Duby D,E,F,G - Za účelem zlepšení zdravotního stavu stromů bylo v říjnu 2003 provedeno odborné ošetření, na které Ministerstvo životního prostředí ČR poskytlo finanční dotaci.

Upoutaly Vás tyto památné stromy? Vydejte se za nimi na výlet!

Možné trasy naučných výletů: (níže uvedená orientační kilometráž v závorkách se vztahuje k počátku trasy)

1. Z Plané nad Lužnicí přes Strkov do Borku (12 památných stromů)

Z plánského vlakového nádraží nebo autobusové zastávky ve směru na Tábor Vás žlutá značka zavede až na hráz Boreckého rybníka (Borecké duby). Značka Vás provede kolem plánského kostela, přes Strkov ke Strkovským lípám a dubu a na hráz Strkovského rybníka kde roste Strkovský dub (asi 2,5 km). Dále směrem k Borku značka prochází Přírodním parkem - oblastí klidu "Turovecký les", jehož součástí jsou i Borecké duby. Z křižovatky před vyhořelou hájenkou "Strakačov" vede žlutá značka ke hrázi Boreckého rybníka přes dřevěnou lávku. Takto ke stromům přijdete z druhé strany, tzn., že první uvidíte strom označený písmenem G a poslední písmenem A (asi 6 km).

2. Z Plané nad Lužnicí na Barhoňák (1 památný strom)

Z plánského vlakového nádraží nebo autobusové zastávky ve směru na Tábor vede zelená značka na most přes řeku Lužnici do ulice Pionýrů. Po této ulici dojdete k nové výstavbě rodinných domů nacházejících se po levé straně. Před prvním a největším domem z této nové výstavby odbočíte podél oplocení vlevo a půjdete směrem dolů k Lužnici. Po cca 100 m, za ukončením oplocení, odbočíte vpravo. Podél oplocení dojdete po cca 100 m k ceduli označující památný strom (cca 1,5 km). Tato cesta bývá často rozbahněná.

3. Ze Sezimova Ústí kolem Jasanu k Nechybě a možná ještě dál (navštivíte 2, 9 nebo až 14 památných stromů)

Z vlakového nádraží (zastávky) v Sezimově Ústí po červené značce kolem kina SPEKTRUM, před nímž v parku roste památný strom Jasan, se dostanete na konec zástavby a začátek polí. Zde je třeba odbočit vpravo kolem telefonní budky a ulicí Svépomoc se asi po 350 m dostat k nejbližší křižovatce, kde odbočíte vlevo. Účelovou komunikací mezi poli se dostanete k hájence Nechyba před kterou roste Lípa u Nechyby (cca 2 km).
Zdatní turisté mohou z tohoto místa pokračovat až k Boreckým dubům. Pokud se pro to rozhodnou, tak pěší použijí modrou značku k rybníku Starý Kravín. Pro cykloturisty je vhodnější od Nechyby pokračovat rovně po komunikaci k hájovně Březina a doprava po hrázi rybníka Starý kravín ke křižovatce s modrou. Odtud vede modrá značka ke Kravínu, kolem mykologické rezervace "Luční", přes silnici vedoucí z Plané nad Lužnicí do Chýnova k rozcestníku se zelenou (cca 7 km). Po zelené se dojde k vyhořelé hájovně Strakačov, odkud se po žluté značce přes lávku dostanete k Boreckým dubům (cca 9 km). Pak můžete buď zpět do Sezimova Ústí po stejné a nejkratší trase, nebo po žluté kolem Strkovského dubu (cca 12,5 km) a Strkovských lip a dubu do Plané nad Lužnicí (dále po červené až na plánské vlakové nádraží (cca 15 km).

Co si stromy pamatují?

Udělejme si představu, jaké dějinné okamžiky v českých zemích například památné stromy staré 300 - 400 let pamatují:

Mohou pamatovat:
- bitvu na Bílé hoře (1620)
- vpád Švédů do Čech (1639)
- morovou epidemii v českých zemích (1679)

Určitě však pamatují:
- vládu Marie Terezie, významné správní a školské reformy (1740 - 1780)
- Toleranční patent (1781) a zrušení nevolnictví
- napoleonské války (1798-1815)
- zavedení povinné školní docházky (1805)
- období Bachova absolutismu (1852-1859)
- zavedení dualismu (Rak. - Uhersko) (1866)
- položení základního kamene Národního divadla (1866)
- první světovou válku (1914)
- vyhlášení samostatné Československé republiky (1918)
- vpád německých vojsk a vyhlášení protektorátu Čechy a Morava (1939)
- nastolení komunistické vlády (1948)
- Pražské jaro (1968)
- Sametovou revoluci (1989)

...a kolika významných okamžiků (a doufejme, že příjemných) ještě budou svědky.

Věříme, že na zážitky a příjemně strávený čas vedle památných stromů budete jistě dlouho a rádi vzpomínat!

Informace o památných stromech lze rovněž najít na internetu: http://www.sezimovo-usti.cz, sekce Turista.

MěÚ v Sezimově Ústí - odd. životního prostředí (pamatnestromy@sezimovo-usti.cz)

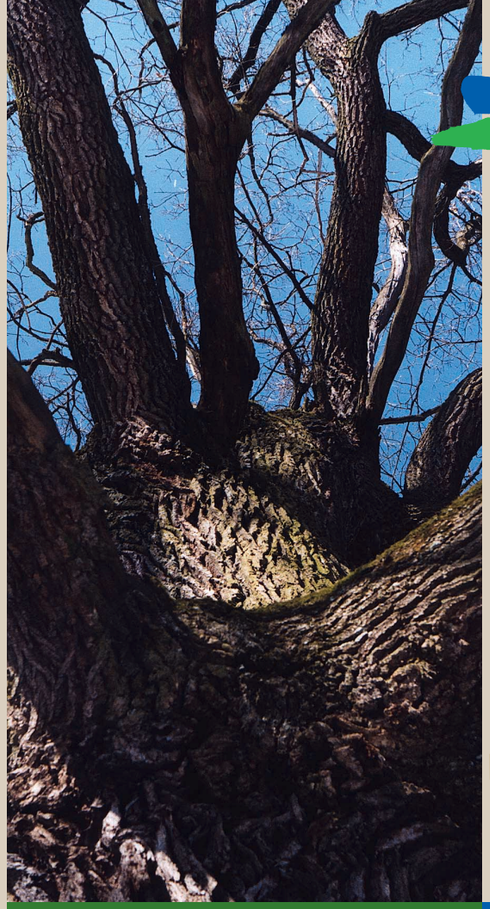

PAMÁTNÉ STROMY

v okolí Sezimova Ústí Plané nad Lužnicí a Košic

TÁBORSKO Táborsko

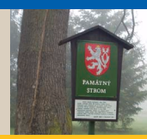

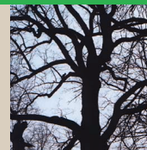

Památné stromy v okolí Sezimova Ústí, Plané nad Lužnicí a Košic

Jste milovníky přírody? Obdivujete monumentalitu a krásu starých památných stromů? Vzbuzují ve Vás úctu tito němí svědkové minulosti, pamatující významné dějinné události? Pak neváhejte a jděte se na ně podívat! Spojte příjemný výlet s užitečným - poznejte výtvory přírody.

K návštěvě si můžete vybrat z 15 památných stromů v okolí měst:
Sezimova Ústí - Jasan v Sezimově Ústí, Lípa u Nechyby
Plané nad Lužnicí - Dub na Barhoňáku, Strkovské lípy a dub (4 památné stromy), Strkovský dub
Košic - Borecké duby (7 památných stromů)

Všechny památné stromy (kromě Jasanu v Sezimově Ústí) jsou vyznačeny v turistické mapě č. 76 v měřítku 1:50 000 vydané Edicí Klubu českých turistů pod názvem TÁBORSKO jih a STŘEDNÍ LUŽNICE. Stromy jsou buď samostatně nebo jako skupina v terénu označeny cedulí se státním znakem a nápisem **"Památný(é) strom(y)"**.

O stromech, kde se nacházejí a jak se k nim dostat

Sezimovo Ústí:

JASAN V SEZIMOVĚ ÚSTÍ

Název: Jasan ztepilý (Fraxinus excelsior)

obvod kmene (cm)	celková výška (m)	koruna š/v(m)	datum měření	věk (let)
285	27	17/25	22. 6. 2000	90

Důvod ochrany:
Kulturní a historická hodnota - strom je spjat s historií Sezimova Ústí. Není součástí nové sídlištní zeleně, ale je stromem původním, uměle vysazeným kolem roku 1910 před štít budovy statku. Ten se na tomto místě tehdy nacházel obklopen poli a loukami. Strom v nepoškozeném stavu přečkal veškerý výrazný stavební ruch, který v roce 1939 odstartoval výstavbu 2. části města - Sezimova Ústí II, a k němuž patří i demolice statku kolem roku 1960. Výstavbou došlo k radikální změně tehdejšího rázu krajiny na současnou podobu města. Dalšími atributy pro ochranu je vzrůst, mohutnost a estetická hodnota stromu.

Kde strom najdete - popis místa:
Strom lze nalézt velmi snadno. Roste v parku před kinem Spektrum v Sezimově Ústí II.
Ošetření: Za účelem zlepšení zdravotního stavu stromu bylo v listopadu 2002 provedeno odborné ošetření, na které Ministerstvo životního prostředí ČR poskytlo finanční dotaci.

LÍPA U NECHYBY

Název: Lípa srdčitá (Tilia cordata)

obvod kmene (cm)	celková výška (m)	koruna š/v(m)	datum měření	věk (let)
500	26	22/21	9.10.1997	300-500

Důvod ochrany:
Důvodem vyhlášení a ochrany stromu je skutečnost, že lípa je významnou dominantou okolí s výraznou estetickou hodnotou. Důležitými aspekty jsou vzrůst, mohutnost a věk stromu.

Kde strom najdete - popis místa:
Ke stromu se dostanete po účelové komunikaci navazující na ulici K Hájence a vedoucí směrem na Kozí Hrádek. Strom se nachází před hájenkou Nechyba na okraji lesa.
Ošetření: Za účelem zlepšení zdravotního stavu stromu bylo v listopadu 2002 provedeno odborné ošetření, na které Ministerstvo životního prostředí ČR poskytlo finanční dotaci.

Planá nad Lužnicí:

DUB NA BARHOŇÁKU

Název: Dub letní (Quercus robur)

obvod kmene (cm)	celková výška (m)	koruna š/v(m)	datum měření	věk (let)
544	25	23/14	9.10.1997	350

Důvod ochrany:
Strom byl vyhlášen a je chráněn kvůli svému mohutnému vzrůstu, estetické hodnotě a stáří.

Kde strom najdete - popis místa:
Strom roste ve spodní části svahu na konci ulice Pionýrů v Plané nad Lužnicí. Dostanete se tam když v Plané n/L. přejdete po mostě řeku Lužnici směrem k obci Ústrašice. V kopci odbočíte vlevo do ulice Pionýrů. Po ní dojdete k nové výstavbě rodinných domů nacházejících se po levé straně. Před prvním a největším domem z této nové výstavby odbočíte podél oplocení vlevo a půjdete směrem dolů k Lužnici. Po cca 100 m, za ukončením oplocení, odbočíte vpravo. Po cca 100 m dojdete k ceduli označující památný strom. Tato cesta bývá často rozbahněná.
Ošetření: Za účelem zlepšení zdravotního stavu stromu bylo v listopadu 2002 provedeno odborné ošetření, na které Ministerstvo životního prostředí ČR poskytlo finanční dotaci.

STRKOVSKÉ LÍPY A DUB

Název: Lípa srdčitá (Tilia cordata - 3 x), Dub letní (Quercus robur - 1 x)
Jedná se o skupinu 4 stromů (3 lípy a 1 dub).

lípy jsou uváděny v pořadí směrem od zámečku

obvod kmene (cm)	celková výška (m)	koruna š/v(m)	datum měření	věk (let)
Lípy:				
1.) 456	22	12/18	9.10.1997	300
2.) 453	22	14/18	9.10.1997	300
3.) 392	22	11/18	9.10.1997	300
Dub:				
331	20	14/15	9.10.1997	150

Důvod ochrany:
Důvodem vyhlášení a ochrany stromů je zejména skutečnost, že jako skupina stromů tvoří dominantu okolí. Dále jím je stáří a vzrůst.

Kde stromy najdete - popis místa:
Stromy rostou na louce pod bývalým zámečkem (nyní Lesy Tábor a.s.). Dostanete se k nim po silnici z Plané n/L. směrem do Košic. Za a.s. ELK v Plané n/L. odbočíte vlevo. Asfaltová silnice vede mezi bývalým zámečkem (vlevo) a loukou (vpravo), která kdysi bývala zámeckým parkem a kde se nacházejí Strkovské lípy a dub.

STRKOVSKÝ DUB

Název: Dub letní (Quercus robur)
Jedná se o samostatný památný strom na hrázi Strkovského rybníka. Není součástí skupiny nazvané "Strkovské lípy a dub".

obvod kmene (cm)	celková výška (m)	koruna š/v(m)	datum měření	věk (let)
471	27	20/23	9.10.1997	300

Důvod ochrany:
Důvodem vyhlášení a ochrany stromu je zejména vzrůst a věk stromu. Dále jeho estetická hodnota.

Kde strom najdete - popis místa:
V Plané nad Lužnicí strom roste uprostřed hráze Strkovského rybníka. K hrázi se dostanete po silnici z Plané n/L. směrem do Košic. Za a.s. ELK v Plané n/L. odbočíte vlevo. Asfaltová silnice vede mezi bývalým zámečkem (vlevo) a loukou (vpravo), která kdysi bývala zámeckým parkem a kde se nacházejí Strkovské lípy a dub, až na hráz.
Ošetření: Na podzim roku 2001 a na jaře 2002 společnost Lesy ČR s.p. - lesní správa Tábor zajistila provedení odborného ošetření tohoto stromu. U stromu bylo nanejvýš nutné odřezat 60 cm silnou zlomenou a vyhnilou větev, která již léta byla padlá do koruny vedlejšího dubu. Hniloba uvnitř této větve by bez ošetření dále postupovala až do kmene stromu. Součástí ošetření bylo dále odstranění většího počtu malých, ale i větších suchých větví v koruně. Odstraněním náletu v okolí došlo k vyniknutí ošetřeného stromu a zprůhlednění prostoru.

Košice u Soběslavi:

BORECKÉ DUBY

Název: Dub letní (Quercus robur - 7x)

Dub A
- obvod kmene 560 cm
- stáří 300-400 let

Dub B
- obvod kmene 482 cm
- stáří 300-400 let

Dub C
- obvod kmene 707 cm
- stáří 300-400 let

Dub D
- obvod kmene 520 cm
- stáří 300-400 let